

Çukurova Üniversitesi

2021-2022 Eğitim
Öğretim Dönemi

**COVID-19 PANDEMI
SÜRECİ ÖNLEMLERİ**

Pandemi sürecinde gerektiğçe güncellenecektir

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ

2021-2022 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI COVID-19 PANDEMİ SÜRECİ ÖNLEMLERİ

COVID-19'un ana bulaşma yolu damlacık ve temas yoludur. Üniversiteler toplu halde bulunan yerlerden olduğu için COVID-19 bulaşma riski yüksektir. COVID-19 bulaşma riskini en aza indirmek için yapılacaklar, iyi kurgulanmış bir süreç yönetiminden oluşmalıdır. Bu süreç yönetiminde üniversite yönetimi, öğretim üyeleri, öğrenciler, üniversite çalışanları ve ziyaretçilerin üzerine düşen görev ve sorumluluklar bulunmaktadır. COVID-19 bulaşma riskini en aza indirmek için aşağıdaki önlemlere uyulmalıdır.

A. Genel Önlemler

1. COVID-19'dan sorumlu olarak birim yönetici yardımcılarında (dekan yardımcısı, müdür yardımcısı vb.) biri görevlendirilmelidir.
2. Tüm çalışanların en az 2 (iki) doz COVID-19 aşısı olmaları önerilmelidir.
3. Tüm personel ve öğrencilerin HES Kodu bilgilerini COVID19 Takip Sistemi (Cu-CTS) <https://cts.cu.edu.tr> adresine yüklemelidir. Bu işlem sırasında **Hayat Eve Sığar** mobil uygulamasında yer alan "HES Kod Ayarları" kısmında Aşı ve PCR testi sonuçlarının görüntülenmesi için izin verilmesi önerilmelidir. (Bu izni veren kişilerin sonraki maddelerde anlatılacak işlemler sonrasında manuel olarak test sonuçlarını Cu-CTS sistemine aktarması gerekmeyecektir.)
4. HES Kodu üzerinden Aşı veya PCR testi sonuçlarının görüntülenmesine izin vermeyen kişiler aşıları tamamlanmış ise üzerinde karekod bulunan Aşı Kartlarını sisteme istenilen biçimde yüklemeleri gerekmektedir. Aşı kartlarının sistem tarafından otomatik olarak doğrulanmaması durumunda birim yöneticileri tarafından incelenecek ve gerekirse ilgili kişiden geçerli belge talebinde bulunulacaktır.
5. Aşısız personel veya Aşısız öğrencilerin ("Hiç aşı yaptırmamış kişi", "İkinci doz aşısı üzerinden 14 gün geçmemiş kişi" veya "COVID-19 hastalığına yakalanmış, fakat üzerinden üç ay geçmiş kişi") her Pazar ve Çarşamba günü SARS-CoV-2 PCR testi yaptırmaları ve negatif PCR testi sonuçlarını Pazartesi ve Perşembe saat 08:00 öncesi Cu-CTS'ye yüklemeleri gerekmektedir. (HES kodu üzerinden erişim için izin verilmişse ilgili bilgiler otomatik olarak sisteme aktarılacaktır.).

6. Bu duruma uymayan kişiler hakkında ilgili mevzuat ve İl Hıfzıssıhha Kurulu Kararına göre cezaî ve idarî işlem yapılacaktır.
7. Öğrenciler düzenli olarak Cu-CTS'yi takip etmeli ve durumları “**Yüz Yüze Derse Katılamaz**” şeklinde olan öğrencilerin durumları sistem üzerinde “**Yüz Yüze Derse Katılabilir**” şekle gelene kadar gerekli COVID19 önlemlerini almaya devam ederek birimlerinin yönlendirmeleri doğrultusunda derslerini takip edeceklerdir.
8. Üniversite binalarının girişlerine ve bina içerisinde uygun yerlere kurallar, güvenli mesafe, maske kullanımı, el temizliği ve öğrencilerin hangi koşullarda üniversiteye gelmemesi gerektiğini açıklayan bilgilendirme afişleri asılmalıdır.
9. Eğitim binası girişleri ve içerisinde uygun yerlerde el antiseptiği bulundurulmalıdır.
10. Eğitim etkinliklerine başlamadan önce üniversite binasının genel temizliği su ve deterjanla yapılmalıdır.
11. Eğitim birimlerinde temassız ateş ölçer, tıbbi maske (kişilerin tıbbi maskeyi yanlarında getirmeleri esastır. Ancak maske getirmeyi unutmuş veya kaybetmiş olanlara yedek maskeleri yoksa vermek amacıyla bulundurulacaktır), sıvı sabun ve el antiseptiği veya en az %70 alkol içeren dezenfektan veya 80 derece alkol içeren kolonya bulundurulmalıdır.
12. Kullanılmış maskeler için kapaklı çöp kutuları temin edilmelidir. Eğitim bölümlerinin girişinde ve içinde uygun yerlere maske kullanımını açıklayan posterler yerleştirilmelidir.
13. Tüm kapalı alanlar ve üniversitede etkin bir şekilde bulunan kişiler göz önüne alınarak, olanaklar dahilinde ise 4 (Dört) metrekareye bir kişi düşecek şekilde personel ve öğrenci planlaması önceliklendirilmeli, içeriye alınması gereken kişi sayısı buna göre düzenlenmelidir.
14. Açık alanda bir şeyler yemek veya içmek amacıyla kişilerin maskelerini çıkarmaları durumunda kişiler arası mesafenin en az 2 metreye çıkarılması önerilmelidir.
15. Sınıf, çalışma salonları, atölyeler, yemekhane, kantin vb. toplu kullanım alanları bulunması durumunda yeterli güvenli mesafenin korunması amacıyla kişiler arası en az 1 (bir) metre olacak şekilde düzenlenmelidir. Aktif dış ortamdan gelen hava akımı ile havalandırılmayan mekanlar bu amaçlarla kullanılmamalıdır.
16. Amfiler, sınıflar, ofisler ve odaların pencereleri açık tutularak aralıksız bir şekilde havalandırılmalıdır. Havalandırmada doğal havalandırma tercih edilmelidir. Hava

koşulları nedeniyle pencerelerin devamlı açık tutulamaması durumunda en çok 20 dakikada bir derse veya toplantıya/etkinliğe ara verilerek oda/salon havalandırılmalıdır. Klima olması durumunda ise Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan “COVID-19 Kapsamında Klima/İklimlendirme Sistemlerinde Alınacak Önlemler”e uyulmalıdır. Vantilatör hiçbir surette kullanılmamalıdır.

<https://covid19.saglik.gov.tr/Eklenti/40982/0/covid19-toplumdasalginyonetimirehberipdf.pdf> (s.311)

17. Tuvaletlerde öncelikli olarak sıvı sabun ve fotoselli batarya kullanılmalıdır.
18. Eğitimin başlamasıyla öğrencilere özel olarak hazırlanmış bir bilgi notu ve ekteki “Bilgilendirme Formu ve Taahhütname” (Ek.1) Öğrenci İşleri Otomasyonu üzerinden öğrenciler tarafından doldurulacaktır.
19. COVID-19 kapsamında alınacak önlemleri açıklayan bu bilgi notunda;
 - Ateş, öksürük, boğaz ağrısı, hapşırık, burun akıntısı, solunum sıkıntısı ve benzeri herhangi bir solunum yolu hastalığı ve/veya ishal yakınmalarından herhangi biri olan öğrencilerin üniversiteye bilgi vermesi ve doktor muayenesi önerilmelidir.
20. Aile ile birlikte, yurt, öğrenci evi vb. kalınan yerde; ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı gibi COVID-19 belirtileri olan ya da COVID-19 tanısı alan veya temaslı olan kişi Cu-CTS üzerinde durumu “Yüz Yüze Derse Katılabilir” olarak görülüyorsa, durumlarını Cu-CTS üzerinde ivedilikle güncellemeli ve gerekli kanıt belgeleri sisteme yüklemeleri gerekmektedir ve öğrencilerin üniversiteye gelmemesi gerektiği belirtilmelidir.
21. Eğitim kurumlarının giriş ve çıkışlarına öğrencilerin el hijyenini sağlayabilmeleri için el antiseptiği konulmalıdır.
22. Eğitim birimlerindeki öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer çalışanlar maske kullanılmalı ve maskesi olmayanlar için bina girişinde maske bulundurulmalıdır. Eğitim birimlerinde bulunan kişilerin tümü ağız ve burnu kapatacak şekilde maske kullanılmalı, maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilmelidir. Yeni maskeyi yüze yerleştirmeden hemen önce ve sonrasında el antiseptiği kullanılmalıdır.
23. Tüm öğretim elemanları, öğrenci ve diğer çalışanlar el hijyenini öğrenmeli ve uygulamalıdır. Eller en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla yıkanmalıdır. Eller gözle görülür derecede kirli değilse, sabun ve su hazır bulunmuyorsa, alkol bazlı el antiseptiği kullanılabilir.

24. Lavaboların yakınına el yıkama adımlarını açıklayan posterler yerleştirilmelidir.
25. Çalışanların kullandığı kişisel koruyucu ekipmanlar evsel atığa atılmalıdır. Birimlerde COVID-19 şüphelisi kişi(ler) bulunduğu bu kişilere ait atıklar çift poşetlenerek evsel atıklara atılır.
26. Sık dokunulan kapı kolları, merdiven korkulukları, elektrik düğmeleri gibi yüzeylerin temizliği ve dezenfeksiyonu sık sık yapılmalıdır.
27. COVID-19 bulaşma riskini artıracığından salgın döneminde zorunlu olmayan toplu etkinlikler yapılmamalıdır. Yapılması gerekli görülen etkinliklerin açık alanda yapılması tercih edilmelidir. Etkinliklerde maske kullanılmalı, güvenli mesafe kurallarına uyulmalıdır.
28. Öğretim üyeleri, yöneticiler ve personel toplantıları gibi idari toplantılar, temastan kaçınmak amacıyla olası ise sanal ortamlar kullanılarak çevrim içi yöntemiyle yapılmalıdır. Bunun sağlanamadığı durumlarda Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan “Kurum İçi Düşük Katılımlı Toplantılarda Alınması Gereken Önlemler”e uyulmalıdır.
<https://covid19.saglik.gov.tr/Eklenti/40982/0/covid19-toplumdasalginyonetimirehberipdf.pdf> (s.299)
29. Uygulamalı olmayan teorik eğitimler yüz yüze verilirken olası ise aynı anda telekonferans yöntemiyle de yayımlanabilir, olası değilse ders videosu uzaktan öğretim sistemine yüklenmeli ve öğrencilere bildirilmelidir.
30. Öğrenci ve personelin salgın döneminde ruh sağlığı/psikososyal destek gereksinimleri için öğrencilerimiz üniversitemiz Mediko-Sosyal birimine, çalışanlarımız Balcalı Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı polikliniğine Salı günleri 09.00-12.00 saatleri arasında başvurarak ilgililerin önerileri doğrultusunda hareket etmelidir.

B. Öğrenciler, Öğretim üyeleri ve Diğer Çalışanlara Yönelik Alınması Gereken Önlemler

1. Öğretim üyeleri ve diğer çalışanların COVID-19’un bulaşma yolları ve korunma önlemleri hususunda bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.
2. Eğitimin ilk haftasındaki derslerde ve oryantasyon haftasında öğrencilere COVID-19’un bulaşma yolları ve korunma önlemleri hakkında bilgi verilmelidir.
3. Ateş, öksürük, boğaz ağrısı, hapsirik, burun akıntısı, solunum sıkıntısı ve benzeri herhangi bir solunum yolu hastalığı belirtileri olan/gelişen, COVID-19 tanısı alan veya

temaslısı olan Öğretim üyesi, öğrenci ya da çalışanlar tıbbi maske kullanarak, COVID-19 yönünden değerlendirilmek üzere sağlık kurumuna yönlendirilmelidir.

4. Hasta öğrenci veya personel ortamdan uzaklaştırıldıktan sonra oda/alan/sınıf havalandırılmalı, yüzeyler temizlenip dezenfekte edilmelidir.
5. Öğrenciler, öğretim üyeleri ve diğer çalışanların tümü ağız ve burnu kapatacak şekilde maske kullanmalı, maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilmeli, değiştirilmesi öncesinde ve sonrasında el antiseptiği kullanılmalıdır.
6. Öğrenciler ile 1 (bir) metreden yakın temas olasılığı olan öğretim üyesi ve diğer çalışanların tıbbi maskeye ek olarak yüz koruyucu da kullanması sağlanmalıdır. Yüz koruyucu %70'lik alkol ile silinerek tekrar kullanılabilir.
7. Öğrenciler, öğretim üyeleri ve diğer çalışanların el hijyenine dikkat etmesi sağlanmalıdır. El hijyenini sağlamak için, eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, su ve sabunun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır. Antiseptik içeren sabun kullanmaya gerek yoktur, normal sabun yeterlidir.
8. Eldiven kullanımı el temizliği yerine geçmez. Yapılan iş, eldiven kullanımını gerektirmiyorsa, COVID-19'dan korunmak amacıyla eldiven kullanılmamalıdır
9. Öğretim üyesi ve çalışanlar dinlenme alanlarında 1 (bir) metrelik güvenli mesafeyi korumalı ve maske kullanmasını sürdürmelidir. Eğer maske çıkartılmak zorunda kalınmışsa güvenli mesafe 2 (iki) metre olarak belirlenmelidir.

C. Eğitim Alanları ve Sürecinde Alınması Gereken Önlemler

1. Dersler sırasında öğretim elemanları ile öğrenciler arasında en az 1 (bir) metre mesafe olacak şekilde oturma düzeni oluşturulmalı ve maske kullanılmalıdır.
2. Ders saatlerinin olası ise en kısa süre (tercihen 30 dakika) ile sınırlı tutulması, hiçbir surette blok ders yapılmaması ve ara vererek dersliklerin havalandırılması sağlanmalıdır.
3. Havalandırma koşulları iyi olmayan derslik ve laboratuvarlarda en fazla bulunacak kişi sayısı (olası ise kişi başına 4 metrekare) aşılmamalıdır.
4. Hava koşulları el verdiği sürece camlar açık olarak ders yapılmalıdır, hava koşulları nedeniyle pencerelerin devamlı açık tutulamaması durumunda en çok 20 dakikada bir derse ara verilerek derslik/amfi hava akımı oluşacak şekilde en az 5 dakika havalandırılmalıdır

5. Sınıflarda oturma düzeni yüz yüze gelecek şekilde karşılıklı olmamalı, çapraz oturma olmalıdır.
6. Temaslı takibi için sınıflarda her öğrencinin aynı yerde oturması sağlanmalıdır.
7. Öğrenciler olası ise aynı sınıflarda, aynı oturma düzeniyle ders görmeli, sınıf değişikliği yapılmamalıdır. Değişiklik zorunlu ise sınıfların her kullanım sonrası havalandırılıp temizlik ve dezenfeksiyonu yapılmalıdır.
8. Dersler olabildiğince en az kişi sayısı ile yapılmalı, birkaç sınıfın bir araya gelmesi ile ortak yapılan derslerdeki oturma düzeni için havalandırması sürekli olarak yapılabilen sınıflarda güvenli mesafe 1 (bir) metre, yeterli havalandırma yapılmayan/yapılamayan sınıflarda ise 2 (iki) metre olacak şekilde belirlenmesine dikkat edilmelidir.
9. Damlacık oluşturması nedeniyle sınıf içinde yüksek ses gerektiren etkinlikler yapılmamalıdır.
10. Kitap, kalem vb. eğitim malzemeleri kişiye özel olmalı, öğrenciler arası malzeme alışverişi yapılmamalıdır.
11. Öğrencilerin toplu halde bir arada bulunmalarını önlemek amacıyla olası ise ders araları sınıflar-stajlar sıraya konularak düzenlenmelidir.
12. Eğitim birimlerinde toplu olarak kullanılan yerlerin (koridorlar, kantin, spor salonu vb.) olası ise daha az sayıda kişiyle ve dönüşümlü olarak kullanılmasına özen gösterilmelidir.
13. COVID-19 vakası tespitinde o sınıf/oda boşaltılmalı, 24 saat havalandırılmalı ve boş tutulmalı, sonrasında alan temizliği yapılmalıdır. Bu temizliği yapacak kişi tıbbi maske, forma ya da tek kullanımlık önlük, yüz koruyucu ve eldiven kullanmalıdır; temizlik görevlisi ellerini yıkadıktan sonra eldiven giymeli ve temizliği eldivenli olarak yapmalıdır.

D. Olası COVID-19 Olgusu Saptandığında Temaslılara Yönelik Yapılması Gerekenler

a) Olası COVID-19 olgusu saptandığında;

- 1- PCR testi verilir, örnek alınan hastalar test sonuçları çıkana kadar izole edilir.
- 2- PCR test sonucu negatif gelir ise temaslılara yönelik herhangi bir işlem yapılmaz.
- 3- PCR test sonucunun pozitif gelmesi halinde, belirtisi (yakınması) olan olgularda bulgu ve belirtilerin (yakınmaların) ortaya çıkmasından önceki 2 gün (48 saat), belirtisi

(yakınması) olmayan PCR testi (+) olgularda ise numune alınmasından önceki 2 gün (48 saat) içinde temaslı olan kişiler PCR testi için değerlendirmeye alınmalıdır.

4- Temaslı değerlendirmesinde temas durumu (yakın temaslı/temaslı) sorgulanır.

b) Temaslı Değerlendirmesi

Yakın Temaslı (Yüksek Riskli)

- **COVID-19 hastası ile korunma önlemleri almadan** (maskesiz veya maskenin uygunsuz kullanımı) teması olan kişiler aşağıdaki durumlarda **yüksek riskli temaslı** olarak kabul edilir.

- COVID-19 hastasıyla 2 metreden daha yakın mesafede tek seferde 10 dakikadan uzun süreyle yüz yüze kalan, konuşan kişiler
- COVID-19 hastasına doğrudan bakım sağlayan kişiler
- COVID-19 hastası öğrenci/öğretmen ile aynı sınıfı paylaşan öğrenciler ve öğretim üyeleri
- COVID-19 hastasıyla fiziksel temas eden kişiler (örn. öpüşme, kucaklaşma, sarılma vb.)
- COVID-19 hastasının salgıları (tükürük, balgam vb.) ile veya COVID-19 hastasının hapşırma-öksürme gibi durumlarında korunmasız temas eden kişiler
- COVID-19 hastasıyla, iyi havalandırılmayan ve bulaşma açısından yüksek riskli olarak değerlendirilen kapalı ortamlarda 10 dakikadan fazla kalan kişiler (maskeli olsalar bile)
- COVID-19 hastasıyla aynı uçakta seyahat eden öğrenci/öğretim elemanı/personelimiz, eğer COVID-19 tanılı hastanın iki ön, iki arka ve iki yan koltuğunda oturmuşsa (kişi koridorda oturuyorsa ön ve arka çaprazda oturan en yakın kişiler de dahil) maske kullanımına bakılmaksızın temaslı kabul edilir.
- COVID-19 hastasıyla aynı evde yaşayan kişiler
- Maske kullanımına bakılmaksızın COVID-19 hastasıyla yurttan veya otele aynı odayı paylaşan kişiler
- COVID-19 hastası ile damlacık enfeksiyonuna yönelik korunma (uygun maske kullanımı var) önlemleri alınmış olması durumunda; COVID-19 hastasıyla aynı şehirlerarası otobüste, tren kompartımanında seyahat eden öğrenci/öğretim elemanı/personelimiz

Temaslı (düşük riskli)

- **COVID-19 hastası ile korunma önlemleri alarak** (ağız ve burnu kapayacak şekilde kuralına uygun maske takarak) teması olan kişiler aşağıdaki durumlarda **düşük riskli temaslı** olarak kabul edilir.
 - o COVID-19 hastasıyla iyi havalandırılan aynı kapalı ortamda bulunmuş kişiler
 - o COVID-19 hastası öğrenci/öğretmen ile aynı sınıfta paylaşılan öğrenci ve öğretim elemanları
 - o COVID-19 hastasıyla aynı evde yaşayanlar
 - o COVID-19 hastasıyla aynı ofiste çalışanlar
 - o COVID-19 hastası ile damlacık enfeksiyonuna yönelik korunma (maske hiç takılmamış veya uygun takılmamış) önlemleri almadan; COVID-19 hastasıyla aynı kapalı ortamda 2 metreden uzak 10 dakikadan kısa süre bulunmuş maskesiz kişiler

c) Temaslı tespitinde yapılması gerekenler

Yakın temaslı (yüksek riskli) olarak değerlendirilen kişiler son temaslarından sonraki TC Sağlık Bakanlığının önerisine uygun süre izolasyona tabii tutulur

- Temaslı değerlendirilmesi yapılırken, belirtisi olan olgularda belirtilerin ortaya çıkmasından önceki 2 gün (48 saat), belirti ve bulgu gelişmemiş olgularda ise numune alınmasından önceki 2 gün (48 saat) içinde temaslı olan kişiler PCR testi için değerlendirmeye alınmalıdır.
- **Önerilen aşı şemasını tamamlamış veya son altı ay içerisinde hastalık geçirmiş kişilerin** COVID-19 pozitif kişi ile yakın teması (yüksek riskli) [COVID-19 hastası ile korunma önlemleri almadan (maskesiz veya maskenin uygunsuz kullanımı) teması olan kişilerin rehberde belirtilen durumları] olması durumunda,
- Bu kişiler temaslı olarak kabul edilir ve koruyucu önlemlere (maske kullanımı, kişiler arası mesafe, hijyen) uyararak kendi bulgu ve belirtilerini de takip ederek günlük yaşamlarına devam edebilirler.
- Belirti ve bulgular açısından kendisini takip eder. Belirtilerin gelişmesi durumunda; belirti/belirtilerin geliştiği gün, sağlık kurumuna başvurarak PCR testi yaptırır.
- Belirti gelişmemesi durumunda; temasın 5. günü sağlık kurumuna başvurarak PCR testi yaptırır.

- Bu kişilerin temasın 5. günü PCR testi yaptırmaması durumunda kişi izolasyona tabii tutulur.
- Bu kişiler, **PCR testi pozitif çıkması durumunda** Sağlık Bakanlığı rehberine göre rehberine uygun olarak izolasyon koşullarında takip edilir.
- **PCR testleri negatif çıkarsa**; kişiler izolasyona alınmaz, ancak bu kişiler, kendilerini 14 gün boyunca belirti ve bulgu açısından takip eder ve 14. günün sonuna kadar riskli gruplar ile temas etmemelidir (65 yaş üstü kişiler ve bağışıklığı baskılanmış bireyler).
- Bilinen bir bağışıklık sistemi baskılanan bir hastalığı, defekti olan veya bağışıklık sistemini baskılayan ilaç kullanan kişiler süreye bakılmaksızın rutin temaslı algoritmasına göre değerlendirilir.

Temaslı (Düşük riskli) kişiler maske ile çalışmaya devam ederek 14 gün boyunca kendilerini COVID-19 belirtileri açısından takip etmeleri konusunda bilgilendirilir. Bu kişiler ev/iş ortamı dahil olmak üzere normal yaşantılarına maske takarak, fiziki mesafe ve sık sık el yıkama kurallarına uyarak devam edebilir

Yakın temaslı veya temaslı kişilerde; yakın temaslı kişilerde takip süreleri içerisinde COVID-19 belirtileri gelişmesi durumunda tıbbi maske takarak sağlık kurumuna başvurması önerilir.

Önerilen aşı şemasını tamamlama durumu;

- En az iki doz aşıli kişiler
- Hastalığı geçirmiş kişilerde 180 gün içerisinde tek doz aşı uygulanması

Not: Önerilen aşılama durumu Sağlık Bakanlığının güncellemelerine göre değişebilir.

